

14 Ιουνίου 2017

Μουσική «απόδραση» στην «Ιθάκη» του Καβάφη πρόσφερε στους έγκλειστους της φυλακής Κορυδαλλού ο Τζουζέπ Τέρο (Ασπασία Βελονάκη)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Τζουζέπ Τέρο έπιασε την κιθάρα του και ταξίδεψε στην... Αλεξάνδρεια και στην «Ιθάκη» τους έγκλειστους των φυλακών Κορυδαλλού, το απόγευμα της Δευτέρας (11/6). Με την ίδια θέρμη και το ίδιο πάθος, όπως τότε, μπροστά σε δεκάδες χιλιάδες κόσμο, στο Καλλιμάρμαρο, στην αξέχαστη συναυλία του Λαυρέντη Μαχαιρίτσα «Οι Άγγελοι ζουν ακόμη στη Μεσόγειο», τον Ιούλιο του 2012. Η μελωδική φωνή του γνωστού Καταλανού τραγουδιστή και οι στίχοι του Καβάφη, μεταφρασμένοι από τον πανεπιστημιακό καθηγητή Εουσέμπι Αγιένσα, ξεπέρασαν τα κάγκελα και τα ψηλά τείχη, δίνοντας μια άλλη νότα στη σκληρή πραγματικότητα ενός «διαφορετικού» κόσμου. Αφετηρία αυτής της πρωτοβουλίας υπήρξε η προσωπική σχέση των δύο Καταλανών με το μέλος του Συνδέσμου Βετεράνων Ποδοσφαιριστών της Προοδευτικής Νεολαίας, Νίκο Μάλλιαρη. Έχοντας τραγουδήσει ήδη στις γυναικείες φυλακές της Βαρκελόνης Wad-Ras, ο Τέρο είπε το «ναι» χωρίς δεύτερη σκέψη, όταν του ζητήθηκε να παρουσιάσει το νέο CD του “Kanafis en concert” θέλοντας να συμβάλει στη διατήρηση του σημείου επαφής με ευαίσθητες και ιδιαίτερες ομάδες πληθυσμών, αλλά και στον εορτασμό των 90 χρόνων του ιστορικού συλλόγου του Κορυδαλλού. Αμφίδρομη επικοινωνία η τέχνη μεταξύ δημιουργού και κοινού, αμφίδρομη και η επικοινωνία μεταξύ της κοινωνίας και των κρατούμενων.

«Σώμα, θυμήσου όχι μόνο το πόσο αγαπήθηκες, όχι μονάχα τα κρεββάτια όπου πλάγιασες, αλλά κ' εκείνες τες επιθυμίες που για σένα γυάλιζαν μες στα μάτια φανερά, κ' ετρέμανε μες στην φωνή — και κάποιο τυχαίον εμπόδιο τες ματαίωσε. Τώρα που είναι όλα πια μέσα στο παρελθόν... » τραγούδησε σε άπταιστα ελληνικά, ο Τέρο, ως επίλογο ενός δώρου ρεσιτάλ που γέμισε συναισθήματα τους παρευρισκόμενους και απέσπασε το πιο θερμό χειροκρότημα. «Ιθάκη», «Ένας γέρος», «η Γαλή», «Απ' το Συρτάρι», «Θυμήσου σώμα» ήταν κάποια από τα αριστουργήματα του «Μεγάλου Αλεξανδρινού» που ερμήνευσε ο Τζουζέπ Τέρο, με τον Εουσέμπι Αγιένσα να υπενθυμίζει: «Η Καταλονία ως βορειοανατολική περιοχή της Ιβηρικής Χερσονήσου είναι από παλιά συνδεδεμένη με την Ελλάδα. Από γεωγραφική και ιστορική άποψη. Γιατί ο Καβάφης είναι τόσο αγαπητός στην Καταλονία; Να πω μόνο ότι πολύ παλιά, το 1380 οι Καταλανοί ήταν εδώ, στο Δουκάτο των Αθηνών, μιλάμε για Μεσαίωνα, για Φραγκοκρατία. Ο πρώτος έπαινος της Ακρόπολης ως μνημείο έγινε από Καταλανό βασιλιά, από τον Πέτρο τον 4ο, ο οποίος είπε το 1380, όταν θεωρούσαν την Ακρόπολη απλώς και μόνο ένα φρούριο πως “αυτό δεν είναι φρούριο, αλλά το πολυτιμότερο κόσμημα του κόσμου” και πως «Ούτε ακόμη οι Χριστιανοί βασιλείς θα μπορούσαν να χτίσουν ποτέ ένα παρόμοιο έργο”. Εν συνεχεία στις εξεγέρσεις των Κρητών απέναντι στους Τούρκους, η Καταλονία πάντα υποστήριζε τις επαναστάσεις της Κρήτης. Υπάρχει μια παλιά φιλία, συνεργασία και μια κοινή ευαισθησία. Ο Καβάφης μεταφράστηκε στα καταλανικά πριν από τα ισπανικά και έχει μελοποιηθεί στα καταλανικά πιο πολύ από τα ισπανικά! Λίγους μήνες πριν πεθάνει ο Φράνκο κυκλοφόρησε ένας δίσκος

του πιο διάσημου Καταλανού μουσικού, του Lluís Llach, με τίτλο “το ταξίδι στην Ιθάκη”. Και δίνει σε αυτό το ποίημα του Καβάφη ένα πολιτικό περιεχόμενο γιατί οι Καταλανοί έχουμε μία “Ιθάκη” που είναι η ελευθερία. Από τότε ξεκινά, λοιπόν αυτή η αγάπη για τον Καβάφη στην Καταλονία. Είχε μεταφραστεί από πριν, αλλά από τη στιγμή που μελοποιήθηκε, έγινε δημοφιλής. Αυτός ο δίσκος του 1975 έχει τις υψηλότερες πωλήσεις όλης της ιστορίας της Καταλονίας. Μετά ήρθε ο Τζουζέπ Τέρο και έχει κάνει μία πολύ ωραία δουλειά την οποία θα ακούσετε σήμερα. Αν υπάρχει μία περιοχή στην Ιβηρική Χερσόνησο συνδεδεμένη με την Ελλάδα, αυτή είναι η Καταλονία».

Κάθε κρατούμενος απήγγειλε ένα ποίημα του Καβάφη που είχε προετοιμάσει, με τον Τζουζέπ Τέρο, να το τραγουδά στα Καταλανικά αμέσως μετά. Η «Ιθάκη» συμβολίζει για εμάς τους Καταλανούς την ελευθερία, είπε απευθυνόμενος στο κοινό ο μεταφραστής των ποιημάτων του Καβάφη, Εουσέμπι Αγιένσα αγγίζοντας τις ευαίσθητες χορδές των κρατούμενων. Ποιήματα του Καβάφη απήγγειλε και ο διευθυντής του σωφρονιστικού καταστήματος Χριστόφορος Γιαννακόπουλος, ο οποίος, όπως παρατήρησαν οι Τέρο και Αγιένσα, έχει δημιουργήσει μία σπάνια σχέση αποδοχής και αμοιβαίου σεβασμού, με τους έγκλειστους.

Εκπροσωπώντας την Προοδευτική, ο Νίκος Μάλλιαρης είχε προλογίσει αυτό το μελωδικό απόγευμα λέγοντας: «Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση ερχόμαστε για 3η φορά κοντά σας (σ.σ. η πρώτη ήταν για φιλική αναμέτρηση και η δεύτερη η έκθεση ζωγραφικής με θέμα το ποδόσφαιρο). Στόχος μας είναι να συνδέσουμε το ποδόσφαιρο με την πολιτιστική, κοινωνική, εκπαιδευτική και φίλαθλη πλευρά του, με τους μεγάλους καλλιτέχνες και φίλους του ποδοσφαίρου, οι οποίοι δυστυχώς

έχουν αποσυρθεί σήμερα από τα γήπεδα λόγω όσων βλέπουμε και βιώνουμε: η παραπολιτικότητα, η βιαιότητα και το κακό θέαμα. Οι Βετεράνοι της Προοδευτικής φιλοδοξούμε με αυτές τις δράσεις να ευαισθητοποιήσουμε περισσότερο την κοινή γνώμη, να επανέλθουν και να αναλάβουν τη διαχείριση του ποδοσφαίρου άνθρωποι που αξίζουν, αλλά και να προσφέρουμε καλές στιγμές σε εσάς για να συνεχίσετε να νιώθετε δημιουργικοί και έτοιμοι να βγείτε και να ενταχθείτε στην κοινωνία».